

JOAN VICTORI PRETO, QUI ERA AQUEST HOME?

Antoni Tudurí

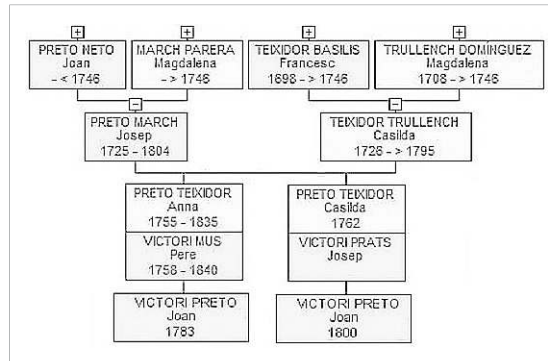
Vagi per davant que els aficionats a la genealogia no som, ni de bon tros, historiadors; tot just la nostra dedicació es limita a cercar actes, papers vells i altres documents i sense afany de, com diuen en castellà, *sentar càtedra* provar de tornar a la memòria col·lectiva fets i, sobre tot, persones que ens han precedit en el temps.

El cas d'avui és un exemple clar de la foscor identitària d'una persona que li va prendre el nom, ni més ni manco, a l'església, al municipi des Castell. Recordo que quan jo era al·lot em va sobtar que a un dels dos carrers principals que tothom anomenava carrer de l'Església, a cada cap de cantó hi havia una placa que deia *carrer de Victori (o Victory)*. Passant el temps, a la meua pregunta de qui era aquest Victori ningú em donava raó concreta i clara. Darrerament, l'arxiver municipal, en Diego Pons, em va comentar que es tractava d'un navilier i comerciant que havia fet fortuna a Tampico (una altre vegada la ciutat mexicana on en Francesc Preto Neto va crear la Asociación de Beneficiencia Española citat en una

miscel·lània anterior) i que havia deixat una bona part de la seva fortuna als pobres des Castell i que devia morir al voltant de la meitat del segle XIX, segurament a Mèxic, encara que les seves indagacions no han obtingut, fins a dia d'avui, cap resultat concret. I fins aquí, apart de que a la Sala hi ha un retrat del citat mecenes del que, per el moment, no tenim massa dades que ens permetin desvetllar amb certesa la seva identitat.

Posats a investigar el seu origen, ha

passat que quan pensàvem que la solució seria senzilla, ens hem trobat amb dues persones amb el mateix nom i llinatges: Joan Victori Preto, cosins germans i amb una diferència d'edat d'uns 16 anys. A l'arbre que es reproduïx aquí (fet, com tots els anteriors, per Antoni Guasch Bosch) es pot veure aquesta relació familiar i en no disposar de més dades, el misteri segueix viu. Cercant documentació del navilier, hem localitzat un llibre d'en Llorenç Llabrés Bernal on apareixen diversos articles publicats al diari «Menorca» a les primeries dels anys 50 del segle passat, on s'explica amb tot tipus de detalls les característiques d'una goleta de nom «Victory», construïda a Calasfonts pel mestre d'aixa Jaume Quevedo a l'any 1840 i que, pel que sembla, no va arribar mai a Tampico, d'acord

amb el que diu un *exvoto* existent a l'ermita de Gracia de Maó.

En resum, que tenim un carrer principal dedicat a un home del que tenim un retrato a l'oli, però una incertesa quasi absoluta pel que fa a la seva identitat. Un poc trist tot plegat. Ens agradaria poder esclarir aquesta incògnita i, amb tota seguretat ho aconseguirem entre tots.

♦♦ FORA DEL TEMA en concret, val a dir que la genealogia per-

met trobar açò que en diuen «graus de parentiu», és a dir, línies directes entre dos persones, la qual cosa és força interessant. A títol d'exemple, i sense cap ànim de protagonisme, qui subscriu aquest breu article té 62 graus amb Àngel Ruiz i Pablo; 6 graus amb els germans Preto Neto i 74 graus amb els germans Orfila Rotger. Amb els dos possibles Joan Victori Preto el graus són 48. Tot açò com a conseqüència de la interrelació de les dades de que disposem i que consten a l'espai «genealogia dels menorquins», i, com un servidor, moltíssima gent menorquina.

Hem obert un *e-mail* per tal de respondre les preguntes i opinions emeses pels amables lectors :

genealogia@tuduri.com